Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Ignatius te OVERIJSE

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	131748
Instelling	Sint-Ignatius
Directeur	Kris Clauw
Adres	Terhulpensesteenweg 708 - 3090 Overijse
Telefoon	0479-23.21.22
Fax	-
E-mail	info@sint-ignatius.be
Website	http://www.sint-ignatius.be
Bestuur van de instelling	vzw Sint-Ignatius
Adres	Biekorfstraat 68 - 2060 Antwerpen
Scholengemeenschap	-
Adres	
CLB	Vrij CLB Leuven
Adres	Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 Leuven
Dagen van het doorlichtingsbezoek	28-01-2016, 29-01-2016, 30-01-2016
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	30-01-2016
Datum bespreking verslag met de instelling	
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Walter Van den Brandt
Teamleden	Liesbet Waumans

INHOUDSTAFEL

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING EN CONTEXT 3
2 SAMENVATTING 3
3 DOORLICHTINGSFOCUS 4
3.1 Structuuronderdelen en vakken doorlichtingsfocus 4
3.2 Vakoverschrijdende eindtermen 4
3.3 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne 4
3.4 Decretale en reglementaire bepalingen betreffende de organisatie van het onderwijs 4
3.5 Procesindicator curriculum: onderwijsaanbod en onderwijsorganisatie 4
3.6 Algemeen beleid 4
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? 5
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden? 5
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen? 5
4.1.1.1 Aardrijkskunde in de basisopties Grieks-Latijn en Moderne wetenschappen (leerplan D/2008/7841/038) 5
4.1.1.2 Grieks en Latijn in de basisoptie Grieks-Latijn (leerplan 20117841/001) 6
4.1.1.3 Natuurwetenschappen in de basisopties Grieks-Latijn en Moderne wetenschappen (leerplan D/2010/7841/001) 8
4.1.1.4 Techniek in de basisopties Grieks-Latijn en Moderne wetenschappen (leerplan D/2010/7841/017) 9
4.1.1.5 Wetenschappelijk werk in de basisoptie Moderne Wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009) 9
4.1.1.6 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET) 10
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde ’bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne’? 11
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden? 11
4.2 Respecteert de school de overige reglementering? 11
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? 12
5.1 Onderwijsaanbod 12
5.2 Onderwijsorganisatie 13
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL 14
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNING VAN DE SCHOOL 14

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING EN CONTEXT

Sint-Ignatius is een school die sinds 1 september 2015 erkend is. Ze maakt geen deel uit van een scholengemeenschap en is niet bij een onderwijskoepel aangesloten. Ze kan daardoor geen beroep doen op een begeleidingsdienst.

Omdat de school niet gesubsidieerd is, spreekt ze met de ouders bij de inschrijving een maandelijks schoolgeld af, waarvan het bedrag afhangt van hun financiële draagkracht. Daar komen ook nog de kosten van de schoolboeken bij en driemaal per schooljaar de afrekening voor andere kosten zoals voor kopieën, uitstappen, enz. De personeelskosten beperken zich tot de wedde van de directeur. De leraren geven op vrijwillige basis les.

Voorlopig biedt Sint-Ignatius alleen het eerste leerjaar A en de basisopties Grieks-Latijn en Moderne wetenschappen aan, echter zonder veel succes. Bij de aanvang van het schooljaar telden alleen de basisopties Grieks-Latijn en Moderne wetenschappen respectievelijk een en drie leerlingen. Het eerste leerjaar A kreeg haar eerste inschrijving pas bij de aanvang van het tweede semester.

De doorlichting heeft voor wat de realisatie van de onderwijsdoelstellingen betreft, slechts betrekking op het eerste semester van het schooljaar 2015-2016. Een uitspraak doen over de volledige leerplanrealisatie is niet mogelijk omdat de doelstellingen pas aan het einde van het tweede leerjaar van de graad bereikt moeten worden. Een semester beslaat daar maar een vierde deel van. Dat geldt eveneens voor de graadgebonden vakoverschrijdende eindtermen leren leren en ICT. De overige vakoverschrijdende eindtermen zijn globaal vastgelegd voor het geheel van het secundair onderwijs. De leerplanrealisatie en de inspanningsverplichting voor de vakoverschrijdende eindtermen konden bovendien alleen in de basisopties Grieks-Latijn en Moderne wetenschappen onderzocht worden omdat, zoals hierboven vermeld, het eerste leerjaar A geen leerlingen telde tijdens het eerste semester.

De erkenningsvoorwaarden ‘ bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne’ en het naleven van de decretale en reglementaire bepalingen betreffende de organisatie van het onderwijs, zijn wel schoolbreed onderzocht.

2 SAMENVATTING

Van de basisvorming onderzocht de onderwijsinspectie de vakken aardrijkskunde, natuurwetenschappen en techniek. In het specifiek gedeelte waren dat de vakken Grieks, Latijn en wetenschappelijk werk. Van deze vakken voldoet alleen de realisatie voor aardrijkskunde niet voor het behandelde gedeelte van het leerplan. De leerinhouden komen er wel aan bod, maar meestal zonder rekening te houden met wat de leerplandoelstellingen ermee willen bereiken. Voor natuurwetenschappen voldoet de leerplanrealisatie slechts nipt. In deze lessen gaat te weinig aandacht naar de onderzoeksvaardigheden, maar dat wordt wel grotendeels gecompenseerd in de vakken techniek en wetenschappelijk werk, waar deze vaardigheden eveneens voorkomen. In beide laatstgenoemde vakken is de leerplanrealisatie trouwens heel behoorlijk. De leerplanrealisatie voor Grieks en Latijn is maar matig. Dat komt omdat ook daar de aanpak niet helemaal strookt met de leerplandoelstellingen.

In de mate dat de school daar al aan heeft kunnen werken, voldoet ze aan de inspanningsverplichting voor de vakoverschrijdende eindtermen. Zoals decretaal is voorgeschreven, gebeurt dat planmatig. Tijdens het

eerste semester heeft ze enkele sleutelvaardigheden uit de stam nagestreefd en kregen twee contexten aandacht.

De bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de lokalen en de infrastructuur voldeden al tijdens het onderzoek voor de erkenning van de school. Tijdens de doorlichting was dat nog steeds het geval. De school leeft ook de regelgeving goed na, niet alleen de decretale en reglementaire bepalingen voor de organisatie van het onderwijs, maar ook de overige regelgeving die op haar van toepassing is. Alleen in het schoolreglement ontbraken twee van de verplichte onderdelen, maar die heeft de school er nog tijdens de doorlichting aan toegevoegd. Ze zal daarom het schoolreglement opnieuw aan de ouders voor akkoord voorgeleggen.

Om conform de artikelen 4 en 5 van het Kwaliteitsdecreet vragen, vast te stellen of de school over voldoende beleidsvoerend vermogen beschikt om kwaliteitsonderwijs te verstrekken en het geboden onderwijs kwaliteitsvol te ondersteunen, werd ook het algemeen beleid en de procesvariabelen ‘Onderwijsaanbod’ en ‘Onderwijsorganisatie’ van de procesindicator ‘Curriculum’ onderzocht. Daaruit blijkt dat de school wel in staat is om haar onderwijs kwaliteitsvol te ondersteunen, maar niet om in alle vakken kwaliteitsonderwijs te garanderen. Daarvoor ontbreekt het haar aan vakinhoudelijke begeleiding door een pedagogische begeleidingsdienst.

De onderwijsinspectie adviseert daarom dat de school haar erkenning mag behouden, maar dat ze zolang ze groeiende is naar een zesjarige structuur, ze doorgelicht wordt telkens wanneer ze de leerplannen van een volledige graad heeft afgewerkt.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

3.1 Structuuronderdelen en vakken doorlichtingsfocus

	Basisvorming	**Specifiek gedeelte**
Graad 1 A	-	n.v.t.
Graad 1 Grieks-Latijn	• aardrijkskunde • natuurwetenschappen • techniek	• Grieks • Latijn
Graad 1 Moderne wetenschappen	• aardrijkskunde • natuurwetenschappen • techniek	• wetenschappelijk werk

3.2 Vakoverschrijdende eindtermen

3.3 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne

3.4 Decretale en reglementaire bepalingen betreffende de organisatie van het onderwijs

3.5 Procesindicator curriculum: onderwijsaanbod en onderwijsorganisatie

3.6 Algemeen beleid

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Aardrijkskunde in de basisopties Grieks-Latijn en Moderne wetenschappen (leerplan D/2008/7841/038)

Voldoet niet

De meeste leerplandoelstellingen voor het behandelde gedeelte van het leerplan worden niet gerealiseerd. De verplichte minimale materiële vereisten ontbreken grotendeels en de valuatie is onvoldoende valide en representatief voor de doelstellingen.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau

De lesspreiding is evenwichtig en de opgelegde thema's komen aan bod, maar niet zoals het merendeel van de leerplandoelstellingen dat eisen. Uit de leerlingendocumenten en de bijgewoonde les blijkt dat de leerinhouden nagenoeg volledig kennisgericht aangeboden worden en dat er ook leerinhouden voorkomen die het leerplan niet vermeldt. Van het verplichte veldwerk, het werken met beeldmateriaal, kaarten en statistisch materiaal zijn daarentegen geen sporen te vinden. Dat geldt ook voor het verwerven van de vaardigheden 'waarnemen', 'analyseren', 'structureren' en 'toepassen'.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt slechts over enkele van de minimale materiële middelen die het leerplan oplegt. Voor een degelijke behandeling van de thema's ontbreken de orthofoto van de eigen streek, de vereiste topografische kaarten op verschillende schalen van de eigen streek en van de excursiegebieden, de oro-hydrografische wandkaarten van België, Europa en de wereld, de reeks stratenplannen voor de leeruitstap waarbij de leerlingen de schoolomgeving verkennen, een wereldbol, statistische tabellen over de gemeente van de school en naargelang wat ervan in de lessen onderzocht wordt ook over België en Europa, de reeks gesteenten met het nodige materiaal om ze te onderzoeken en kompassen voor het verplichte veldwerk.

Of de leerlingen in de lessen actief met ICT-toepassingen werken, is niet duidelijk. In hun documenten is daarvan niets terug te vinden.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Hoewel de lesgroep slechts uit enkele leerlingen bestaat, verloopt het onderwijsproces overwegend frontaal en docerend met nu en dan kennisgerichte vragen. Zelfontdekkend leren en zelfstandig leren door onder meer zelfstandig opzoeken en verwerken van informatie, komen in de lessen niet voor. Dat blijkt niet alleen uit de bijgewoonde les, maar ook uit de leerlingennotities, die alleen (feiten)kennis bevatten. Ook de leerlingenagenda's vermelden er niets over.

Tijdens de verplichte avondstudie op dinsdag en donderdag krijgen de leerlingen deskundige studiebegeleiding van de opvoeder van het internaat (zie verslag vakoverschrijdende eindtermen).

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie is nauwelijks op de leerplandoelstellingen gericht. De opgaven toetsen nagenoeg uitsluitend kennis. Het examen van het eerste semester bevat alleen maar een aantal (soms onduidelijke) afbeeldingen van landschappen die de leerlingen moeten herkennen en benoemen en daarnaast enkele kennisvragen. De school kan daardoor niet aantonen of de leerlingen de betrokken eindtermen via de leerplandoelstellingen bereiken.

4.1.1.2 Grieks en Latijn in de basisoptie Grieks-Latijn (leerplan 20117841/001)

Voldoet

De leerplandoelstellingen voor het behandelde gedeelte van het leerplan worden in voldoende mate behandeld. De evaluatie is nipt valide. De uitrusting voldoet.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

De school noemt de vakken Grieks en Latijn in haar lessentabel 'Klassieke studiën', wat eigenlijk de benaming is voor het vak in het eerste leerjaar. De leerplancomponent cultuur voor Grieks en Latijn wordt behandeld in het vak klassieke cultuur, dat in het complementair gedeelte van de lessentabel wordt opgenomen. Ook de leerlingen van de basisoptie Moderne wetenschappen volgen dat vak.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Voor beide vakken worden de leerinhouden grammatica met voldoende diepgang behandeld. De vordering strookt met de jaarplanning. Bij een gelijkaardige voortgang gedurende de tweede helft van het schooljaar kan een voldoende leerplanrealisatie worden verwacht. De aanpak van de verwerking spoort evenwel niet volledig met de leerplandoelstellingen. Nieuwe leerinhouden worden wel inductief en vanuit zinsverband aangebracht, maar het verder verwerken, inoefenen en ook het evalueren verlopen, vooral voor het morfologische luik, nog te veel buiten zins- en tekstverband. Op deze manier is er nog onvoldoende integratie tussen taal en lectuur. Bij oefeningen in zinsverband werkt men voldoende vanuit het valentieperspectief en met aandacht voor de correcte terminologie.

Vocabularium komt uitgebreid aan bod en neemt veel onderwijstijd in beslag, vooral door de frequente toetsing. De nadruk ligt voldoende op de ordening en systematiek, maar het voortleven in moderne talen en woordverwantschap zijn minder expliciet aanwezig.

Lectuur komt aan bod, maar staat nog te weinig centraal. De hoeveelheid gelezen teksten is veeleer beperkt en er is geen of weinig neerslag in de leerlingennotities. Lectuur wordt nog onvoldoende gebruikt voor het verwerken en inoefenen van taal. Men hanteert de lineaire methode, maar die is nog niet expliciet als leerinhoud aangeleerd. Af en toe zijn er tekstmarkeringen, zoals verwijzingen naar de kern en afbakening van woordgroepen, maar dat gebeurt nog niet stelselmatig. De leesvaardigheid wordt nog niet systematisch opgebouwd met leesopdrachten of -toetsen.

De leerplancomponent cultuur wordt behandeld in het vak klassieke cultuur. Tot nu toe kwam een aantal thema's aan bod die zowel verwijzen naar de Grieks-Romeinse wereld als naar de vroegchristelijke cultuur. De lessen worden met

degelijk les- en beeldmateriaal ondersteund. Door de behandeling van cultuur in een apart vak is er evenwel geen integratie tussen cultuur en lectuur. Voor het vervolg is een zinvolle cultuuropdracht voor de verwerking van een mythologisch thema gepland, met aandacht voor de receptie in de schilderkunst en voor een creatieve interpretatie. Het geplande museumbezoek werd degelijk voorbereid en vormt een waardevolle aanvulling in het cultuuraanbod.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Voor de evaluatie is een gewicht van 40 % toegekend aan de toetsen dagelijks werk en van 60 % voor de examens. Voor beide vakken bestaat de evaluatie dagelijks werk hoofdzakelijk uit kleine, frequente toetsen over vocabularium en één of twee controletoetsen over grammatica. Lectuur en leesvaardigheid komen hierbij niet aan bod. Voor cultuur was er de voorbije periode eveneens één controletoets in het vak klassieke cultuur. Deze elementen maken de evaluatie dagelijks werk tot nu toe invalide en onvoldoende representatief.

De examens beantwoorden beter aan de leerplandoelstellingen en -inhouden. De bevraging grammatica verloopt evenwel nog te veel buiten zins- en tekstverband. Wanneer er wel in zinsverband gepeild wordt naar syntactische verklaringen, gebeurt dat voornamelijk in losse zinnen, zonder inhoudelijke samenhang. Voor vocabularium toetst een deel van de opdrachten naar het voortleven in moderne talen, maar omdat daarbij niet naar de betekenis wordt gevraagd, verliest de bevraging aanzienlijk aan waarde. De vraagstelling over lectuur is voldoende gevarieerd en peilt naar vertaling, grammaticale verklaring en tekstbegrip. In het examen klassieke cultuur komen de behandelde thema's voldoende aan bod.

De resultaten voor klassieke cultuur vormen een apart cijfer op het rapport. Op deze manier is de leerplancomponent cultuur op dit ogenblik niet opgenomen in de resultaten voor Grieks en Latijn. Een overheveling van de cijfers klassieke cultuur volgens de behandelde Griekse en Romeinse thema's en volgens de juiste gewichten naar de vakken Grieks en Latijn is aangewezen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De lessen verlopen in een rustig en aandachtig leerklimaat. Leerstofoverzichten en studietips bieden preventieve ondersteuning. Er is zorg om de leerinhouden op een duidelijke manier aan te brengen en te verwerken. Anderzijds wordt de kleinschaligheid van de lesgroep onvoldoende benut voor een meer individueel gerichte aanpak en voor meer actieve werkvormen, bijvoorbeeld tijdens het induceren van grammatica en het lezen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De uitrusting is globaal voldoende. De gebruikte leermiddelen voldoen, zij het dat de (zelfgemaakte) tijdlijn voor de Grieks-Romeinse wereld zeer klein is en bijgevolg weinig leesbaar.

De leraar en de leerlingen beschikken over een eigen laptop. De school beschikt over een beamer voor de projectie van beeldmateriaal en digitale presentaties. Deze installatie wordt vooral tijdens de lessen klassieke cultuur frequent en met voldoende deskundigheid gebruikt. Tijdens de lessen Grieks en Latijn ontbreekt de digitale ondersteuning, bijvoorbeeld voor het aanbrengen van tekstmarkeringen tijdens het lezen.

4.1.1.3 Natuurwetenschappen in de basisopties Grieks-Latijn en Moderne wetenschappen (leerplan D/2010/7841/001)

Voldoet

De leerplandoelstellingen voor het behandelde gedeelte van het leerplan worden nipt voldoende gerealiseerd. De leermiddelen daartoe zijn voorhanden. De evaluatie is transparant en representatief voor de behandelde onderwerpen.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau

Het onderwijsaanbod voldoet, zij het veeleer nipt. De spreiding van de onderwerpen voor de leerplandelen 'Organismen vormen een levensgemeenschap' en 'Organismen planten zich voort' is evenwichtig. Alleen het hoofdstuk biodiversiteit mist de nodige diepgang. Ook de onderwerpen die vanwege het streng religieusgerichte opvoedingsproject van de school 'gevoelig' liggen, krijgen de vereiste invulling. Dat geldt in het bijzonder voor het hoofdstuk 'Voortplanting bij de mens' dat volledig conform het leerplan aan bod komt.

Hoewel het leerplan voor het realiseren van de leerinhouden, het verwerven van de natuurwetenschappelijke onderzoeksmethode overal waar mogelijk centraal stelt, is de aanpak in de lessen overwegend op kennisverwerving gericht. Alleen tijdens de leeruitstap naar het natuureducatief centrum 'De Vroente' te Kalmthout, hebben de leerlingen met een aantal vaardigheden kennis gemaakt. Sommige onderzoeksvaardigheden komen echter ook in de lessen techniek en wetenschappelijk werk voor, waardoor aangenomen mag worden dat de leerlingen ze in de lessen natuurwetenschappen kunnen toepassen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De uitrusting en infrastructuur voldoen voor het kleine aantal leerlingen en de behandelde leerinhouden. In functie van de nog af te werken onderwerpen worden de leermiddelen aangevuld, zodat de lessen volgens de vereisten van de doelstellingen kunnen plaatsvinden.

Of de leerlingen in de lessen actief met ICT-toepassingen werken, is niet duidelijk. In hun documenten is daarvan niets terug te vinden.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Uit de leerlingendocumenten blijkt niet dat de lessen met activerende werkvormen verlopen. Van zelfontdekkend leren en het zelfstandig leren aan de hand van opdrachten waarbij de leerlingen zelfstandig informatie leren opzoeken en verwerken, is daarin niets te vinden. De leerlingennotities bevatten alleen (feiten)kennis.

Tijdens de verplichte avondstudie op dinsdag en donderdag krijgen de leerlingen deskundige studiebegeleiding van de opvoeder van het internaat (zie verslag vakoverschrijdende eindtermen).

Evaluatiepraktijk
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie bestaat uitsluitend uit kennisreproductie, ook het examen van het eerste semester. De vragen beslaan alle behandelde leerinhouden waardoor de evaluatie transparant en representatief is voor het aangeboden onderwijs. Uit leerlingenresultaten kan afgeleid worden dat ze geen problemen met dit vak hebben.

4.1.1.4 Techniek in de basisopties Grieks-Latijn en Moderne wetenschappen (leerplan D/2010/7841/017)

Voldoet

De leerplandoelstellingen voor het behandelde gedeelte van het leerplan worden goed gerealiseerd, met aandacht voor de betrokken kerncomponenten en voor techniek als menselijke activiteit. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau

De leerlingen hebben aan volgende projecten gewerkt: een ontwerp op plan maken voor een polyvalente zaal voor de school, het ontwerpen en maken van een degelijke kapstok en het verbeteren van het draadloze netwerk van de school. Deze projecten passen binnen de verplichte toepassingsgebieden 'constructie' en 'informatie en communicatie' en werden zoals het leerplan het vraagt, gerealiseerd aan de hand van de vijf opgelegde stappen: 'omschrijven van de opdracht/het probleem', ' ontwerpen', 'maken/realiseren', 'in gebruik nemen' en 'evalueren'.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De uitrusting en infrastructuur voldoen voor het kleine aantal leerlingen en de behandelde projecten. Voor elk project worden de nodige leermiddelen vooraf aangevuld, zodat de lessen steeds volgens de vereisten van de doelstellingen kunnen plaatsvinden.

Of de leerlingen in de lessen actief met ICT-toepassingen werken, is niet duidelijk. In hun documenten is daarvan niets terug te vinden.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerlingen worden van nabij opgevolgd en aangestuurd bij het verwerven van de vaardigheden en de functionele kennis die nodig is voor het realiseren van de projecten. Dankzij de activerende werkvormen in deze lessen is het beheersingsniveau van de aangeleerde vaardigheden van een degelijk peil.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau

De school gebruikt permanente evaluatie om het bereiken van de overwegend vaardigheidsgerichte doelstellingen te meten. Hierdoor kan ze de vorderingen van de leerlingen goed opvolgen. De leerlingenresultaten geven daar een representatief beeld van.

4.1.1.5 Wetenschappelijk werk in de basisoptie Moderne Wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009)

Voldoet

De leerplandoelstellingen voor het behandelde gedeelte van het leerplan worden goed gerealiseerd, met aandacht voor onderzoekend leren. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau

De leerplanvordering gebeurt evenwichtig. De gemeenschappelijke doelstellingen 'onderzoekend leren' voor sociaal-economische initiatie en wetenschappelijk werk komen goed uit de verf. De leerlingen werken actief aan hun opdrachten met een klemtoon op 'zelf doen', 'zelf formuleren' en 'zelf evalueren'. Zoals het leerplan het vraagt, staat hierbij de hoeveelheid over te brengen kennis niet centraal, maar wel de onderzoeksvaardigheden voor de natuurwetenschappelijke onderzoeksmethode. Daarbij komen ook enkele belangrijke attitudes aan bod, namelijk 'bereid zijn om samen te werken' en 'zich aan de instructie en voorschriften houden bij het uitvoeren van opdrachten'.

Uitrusting
ICT

De uitrusting en infrastructuur voldoen voor het kleine aantal leerlingen en de behandelde projecten. In functie van de gekozen contexten worden de nodige

Inzet uitrusting Leermiddelen

leermiddelen aangeschaft, zodat de lessen volgens de vereisten van de doelstellingen kunnen plaatsvinden.

Of de leerlingen in de lessen actief met ICT-toepassingen werken, is niet duidelijk. In hun documenten is daarvan niets terug te vinden.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Zoals dat ook het geval is in de lessen techniek, worden de leerlingen ook hier van nabij opgevolgd en aangestuurd. De activerende werkvormen zorgen voor een grondiger beheersingsniveau van de aangeleerde vaardigheden.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau

Net zoals voor techniek gebruikt de school permanente evaluatie om het bereiken van de overwegend vaardigheidsgerichte doelstellingen te meten. Hierdoor kan ze de vorderingen van de leerlingen goed opvolgen. De leerlingenresultaten geven daar een representatief beeld van.

4.1.1.6 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Doelgerichtheid

De schoolleiding is op de hoogte van de structuur van de VOET. De visie om de VOET na te streven is gebaseerd op de drie pijlers van haar pedagogisch project, met name de jezuïtische uitmuntendheid, een Rooms-katholieke basis en een grondige beheersing van het Nederlands. De directeur heeft voor het nastreven van de VOET een planning per graad opgesteld en wil die aan de hand van de kwaliteitszorgcirkel ‘plannen, doen, controleren en bijsturen’ uitvoeren. Voor de eerste graad selecteert de school uit de stam de sleutelvaardigheden kritisch denken, doorzettingsvermogen, respect, zelfredzaamheid en zorgvuldigheid en prioriteert ze de contexten ‘Lichamelijke gezondheid en veiligheid’ en ‘Mentale gezondheid’. In de loop van de volgende maanden zal een inventaris worden opgemaakt van de VOET die in de lessen aan bod komen. Er is een concrete planning voor twee projectdagen, een dag van het leven met nadruk op gezondheid en voortplanting en een dag van de mensenrechten. Op het ogenblik van het erkenningsonderzoek werkt de school concreet aan de specifieke VOET voor de eerste graad, leren leren en ICT.

Ondersteuning

Wegens de kleinschaligheid van de school is er geen structurele ondersteuning, met uitzondering van de begeleiding van de avondstudie. De directie rekent initieel op de leraren om de VOET, zoals ze in de diverse leerplannen zijn opgenomen, in de lessen te integreren.

Doeltreffendheid

De VOET-werking staat nog in de steigers. Het pedagogisch project van de school en de concrete planning voor het nastreven van de VOET maken het uitrollen van de VOET-werking op korte termijn mogelijk.

Ontwikkeling

De schoolleiding is zich ervan bewust dat nog niet alle leraren voldoende op de hoogte zijn van de VOET en het nastreven ervan. De directie plant om via een pedagogische studiedag en personeelsvergaderingen de specifieke structuur en de werking van de VOET extra te belichten.

Leren leren

Leren leren komt in de lessen aan bod met studietips en vooral tijdens de verplichte avondstudie, tweemaal per week. De opvoedster van het internaat staat

in nauw contact met de school en begeleidt het studeren met het opmaken en opvolgen van de planning en het structureren van de leerstof. Ze communiceert met de leraren over de verwachte verwerking van de leerinhouden, bijvoorbeeld via memoriseren, samenvatten of maken van een mindmap. De leerlingen helpen ook elkaar door onderlinge uitleg en bevraging. Er is evenwel nood aan een meer specifieke afstemming op alle VOET leren leren.

ICT De leraren en de leerlingen beschikken over een eigen laptop. De leerlingen kunnen hiervan gebruik maken tijdens de lessen en het studeren. De meeste leraren maken geregeld digitaal lesmateriaal aan. De school beschikt evenwel nog niet over een elektronisch leerplatform voor het opslaan en beschikbaar houden ervan.

Een aantal opdrachten voor digitale verwerking, onder meer voor klassieke cultuur, vereisen voldoende ICT-vaardigheden van de leerlingen, gericht op de VOET ICT.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie van het beleid voor deze erkenningsvoorwaarde is nog groeiende. Dat zal vooral door de preventieadviseur verder op punt gesteld worden. De rondgang in de school toont alvast aan dat de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne aan de gestelde eisen voldoen. De school houdt daarbij rekening met de controle- en keuringsverslagen van derden. Ze heeft daartoe haar 'heel korte termijnplanning' al gerealiseerd. Die bestond overwegend uit acties voor de verbetering van de brandveiligheid, zoals het installeren van een brandalarminstallatie en brandmelders.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden

- De school eerbiedigt in het geheel van haar werking de internationaalrechtelijke en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.
- De school leeft de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs (codex so, art. 15, §1, 5°).
- De school neemt de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht (codex so, art. 15, §1, 7°).
- De school heeft een beleidscontract met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeld (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40).

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving

- De school heeft een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen, voor zover ze van toepassing zijn (codex so, art. 112 en 123/10):
  - de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies
  - de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen
  - de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten

- bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis
- de bijdrageregeling en afwijkingen en daarop
- de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school
- de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen verkrijgen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatiegegevens
- de organisatie van de leerlingenevaluatie
- de lokale leefregels
- de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie
- de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring
- de engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen
- bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school.

- Het schoolreglement is conform het inschrijvingsrecht (codex so, art. 110/1 tot 110/10).
- De school informeert de ouders, de leerlingen en het personeel over het CLB waarmee ze samenwerkt (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33).
- De school respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure (codex so, art. 115/6).
- Of de school voor secundair onderwijs:
  - de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen respecteert (codex so, art. 115/6, §1; 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)
  - het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct uitvoert (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)
  - het afleveren van attesten van lesbijwoning correct uitvoert (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2).

  kon niet gecontroleerd worden vermits ze nog maar een semester actief is.
- De school respecteert het minimumlessenrooster (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002).

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Onderwijsaanbod

Doelgerichtheid De school wenst een volwaardige zesjarige aso-structuur uit te bouwen. Ze wil daarbij in een zo klassiek mogelijke opleiding voorzien. Ze zal daarom haar onderwijsaanbod systematisch graad per graad uitbreiden tot ze het gewenste aanbod heeft bereikt. Om dat te realiseren, tracht ze haar opvoedingsproject via diverse kanalen bij de Nederlandstalige bevolking bekend te maken.

Ondersteuning Voor de ondersteuning van het onderwijsaanbod met didactisch materiaal voert de school een tweesporenbeleid. Enerzijds legt ze de nadruk op het doorgedreven didactisch gebruik van ICT, ook voor het (zelfstandig) leren van de leerling, anderzijds zet ze in op traditioneel didactisch materiaal om tijdens de lessen te kunnen gebruiken en/of de aandacht van de leerlingen daarop te vestigen. Voor de vakken die veel didactisch materiaal vereisen (lichamelijke opvoeding, techniek, natuurwetenschappen en wetenschappelijk werk) spreidt ze de aankoop in functie van het tijdstip waarop de lesonderwerpen in het schooljaarplan opgenomen zijn.

Doeltreffendheid Ondanks de gevoerde promotiecampagne kent de school maar weinig succes. Haar opvoedingsproject is daar niet vreemd aan. De missie van de school die “Christus als hoeksteen van haar schoolproject plaatst, met respect voor de leer van de Rooms-katholieke kerk en het gezag van de Paus, om jongeren tot weerbare katholieken te vormen” trekt weinig gegadigden aan. Momenteel telt de school slechts vijf leerlingen en beperkt het onderwijsaanbod zich tot de eerste graad met een eerste leerjaar A en de basisopties Grieks-Latijn en Moderne wetenschappen.

Ook aan het voornemen van de school om haar onderwijsaanbod tijdig met de vereiste leermiddelen uit te rusten, is maar gedeeltelijk tegemoetgekomen.

Ontwikkeling De school heeft in december 2015 een aanvraag ingediend voor de erkenning van de studierichtingen Economie, Grieks, Latijn, Grieks-Latijn, Humane wetenschappen en Wetenschappen van de tweede graad. Deze aanvraag heeft van de onderwijsinspectie een negatief advies gekregen omdat de infrastructuur en de uitrusting (nog) niet voldoen aan de materiële vereisten van de leerplannen. Vooral voor de vakken biologie, chemie en fysica beantwoordt de infrastructuur niet aan de gezondheids- en veiligheidsnormen zoals bepaald door onder andere ARAB, de Wet Welzijn, de Codex voor Welzijn op het Werk, diverse Koninklijke Besluiten en VLAREM. Ze zal haar aanvraag hernieuwen zodra ze daarmee in regel is. In een latere fase en afhankelijk van de instroom zal ze dat ook voor de derde graad doen.

5.2 Onderwijsorganisatie

Doelgerichtheid Het schoolbestuur houdt rekening met de wensen van de ouders, die geen van allen in de onmiddellijke omgeving van de school wonen. Enerzijds is dagelijks pendelen voor hen zo goed als onmogelijk door de ligging van de school en de enorme verkeersdrukte, anderzijds verkiezen zij hun kinderen zo veel mogelijk ’s avonds thuis te hebben in plaats van in het internaat van de school. Als compromis wijkt de school daarom af van de wettelijke negen halve lesdagen en spreidt ze haar lessen over acht halve lesdagen op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag. Hierdoor kunnen de leerlingen de woensdag thuis doorbrengen. De regelgeving laat zulk een afwijking toe. Voor het overige volgt de school de jaarkalender van andere scholen.

Omdat de lessen slechts over vier dagen gespreid zijn, start het eerste lesuur om acht uur en eindigt het laatste lesuur ruim na zeventien uur. De oorzaak van dat late einduur zijn de 50 minuten die de school om vijftien uur wil uittrekken voor het bidden van een rozenhoedje. Wettelijk mogen de lessen alleen om gegronde redenen na zeventien uur eindigen. Omdat de onderwijsinspectie het bidden van een rozenhoedje om vijftien uur geen gegronde reden vond, heeft de school de spreiding van haar lessen conform de regelgeving herschikt. Die religieuze beleving kan immers ook na de lesdag plaatsvinden.

Ondersteuning Om de zware dagindeling voor de leerlingen dragelijk te maken, voorziet de school in voldoende pauzes. Maandag- en donderdagavond organiseert ze een verplichte avondstudie waarbij de leerlingen indien nodig ook kunnen rekenen op extra studiebegeleiding.

Doeltreffendheid Uit de doorlichting blijkt dat de leerlingen geen last van bovenvermelde onderwijsorganisatie ondervinden. Globaal voldoen hun evaluatieresultaten.

Ontwikkeling Zolang de huidige situatie niet verandert, zal de school bovenvermelde lesspreiding niet wijzigen. Ze zal dat wel overwegen indien er in de toekomst andere alternatieven ontstaan.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De school wordt geleid door een directeur die over voldoende competenties en beleidsvoerend vermogen beschikt om het onderwijsaanbod te organiseren en te ondersteunen.

Visieontwikkeling De visie op onderwijs steunt op het opvoedingsproject dat op drie pijlers stoelt: de jezuïtische uitmuntendheid, een Rooms-katholieke basis en een grondige beheersing van het Nederlands. De klemtoon van het opvoedingsproject op de studie en de beleving van de Rooms-katholieke godsdienst is bijzonder hoog. De school streeft naar “een toekomst waarin een goed en katholiek gevormde intelligentsia in alle lagen van de maatschappij haar verantwoordelijkheid neemt” en wil daartoe haar steentje bijdragen.

Besluitvorming De besluitvorming is participatief en gebeurt door de kleinschaligheid van de school rechtstreeks tussen alle betrokkenen. De directeur heeft pogingen ondernomen om een schoolraad op te richten, maar is daar niet in geslaagd. Wettelijk is ze daartoe ook niet verplicht, omdat het participatiedecreet niet van toepassing is op scholen die niet gefinancierd of gesubsidieerd zijn.

Kwaliteitszorg De school is nog maar een semester gestart en kan nog geen concrete maatregelen tonen om te zorgen voor de hoge eisen die ze aan haar onderwijs oplegt. De zwakke leerplanrealisatie in een aantal vakken wijzen niet uit dat ze daartoe zelfstandig in staat is.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNING VAN DE SCHOOL

De onderwijsinspectie adviseert dat de school haar erkenning mag behouden, maar dat zolang ze groeiende is naar een zesjarige structuur, ze telkens doorgelicht wordt wanneer ze de leerplannen van een volledige graad heeft afgewerkt. De school heeft wel voldoende beleidsvoerend vermogen om haar onderwijs kwaliteitsvol te ondersteunen, maar heeft niet de deskundigheid noch de expertise in huis om ervoor te zorgen dat in alle vakken kwaliteitsonderwijs gegeven wordt conforms artikel 4, §1 van het Kwaliteitsdecreet. Ze kan daarvoor evenmin een beroep doen op een pedagogische begeleidingsdienst.

Namens het inspectieteam

Walter Van den Brandt
inspecteur-verslaggever